

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal

bulv. Regele Ferdinandu 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Égész évre	600 Lej
Fél évre	300 Lej
Negyed évre	150 Lej
Havonta	50 Lej

Hirdetések díjazás szerinti.
Megjelenik naponta reggelEgyes szám ára 3 lej. vasárnap
4 lej. Bucurastiban 50 banival
több.

Levizsgáztatják

a tisztviselőket a városnál, a megyénél, a rendőrségnél. A felsőbb rendelkezés úgy intézkedik, hogy mindazoknak, akik valamely közhivatali állást kívánnak elnyerni, előzetesen ugynevezett képesítővizsgát kell letenniük s csak sikeres vizsga esetén lehet szó arról, hogy a jelölt tényleg tisztviselővé avasználjon. A sok kusza és sokszor zavaros intézkedés és rendelkezés után végre egy okos és erősen konzolidációs jelleggel bíró rendelet látott im napvilágot. Vizsgáztatják a tisztviselőket. Komoly vizsgáztató bizottságok elé kell járulniuk a tisztviselőknek és számot kell adniok tudásukról, képességükről. — vajjon megfelelnek-e annak a tisztségeknek, amelyekre vállalkoztak, vagy amelyekre delegálni akarják őket.

Az imperium átvétele után megkezdődött a régi és tapasztalattal bíró magyar tisztviselők elbocsátása. Az új államnak a megüresült hivatalokba emberek kellettek és miután annyi sok képzett tisztviselő helyébe ugyancsak képzett tisztviselőket nem kaptak, miként nem is kaphattak, megtörtént az a furcsa eset, hogy boldog-boldog talán — hivatalhoz jutott. Kvalifikáció, gyakorlat mellékes szempontokká zsugorodtak, fontos volt a román nyelv tudása. Hogy ebből milyen visszasságok származtak és hogy mennyire megbénult az egész vonalon az adminisztráció, arról ma már fölösleges írni. Halomra nőttek az akták, orgiáját ülte a felekkel való bánni nem tudás, a primitív, végzettséggel nem bíró újdonsült tisztviselők szinekurának vették a hivatalt, — közönség, város és állam érdeke mind háttérbe szorultak. Hiszen — hogy csak egyet ragadjunk ki a sok közül — még élénk emlékezetben van annak a volt aradvárosi napidijásnak az esete, aki százazrekkel károsította meg a feleket és akit csak a napokban sújtott súlyos ítélettel a törvényszék. Ezek és az ehhez hasonló esetek mindennél fényesebben dokumentáltak, hogy mi a a következő lépés az ilyen rendszernek.

Az első idők gloire-mámora elmult. Az állam és a városok sorsának intézői mégis csak belátták, hogy a dicsőség ismétlése, az erősen forszírozott sovinizmus nem elégséges ahhoz, hogy az ország minden tekintetben előrehaladjon. Szükség van a minden vonalon meginduló építőmunkára.

Még a mai kedvezőtlen viszonyok között is megnyugtató érzés, ha tudjuk, hogy a közhivatalokban olyan tisztviselők dolgoznak a polgárság érdekeiért, akik komolyan és lelkiismeretesen veszik hivatásukat.

A német parlament a londoni egyezmény ellen

Bizonytalan a parlamenti kétharmadtöbbség. — Népszavazás dönt a londoni megegyezés fölött Németországban

(Páris, augusztus 21.) A londoni konferencia után megindult a miniszterelnökök között a levélváltás és most a levélváltást a miniszterelnökök itthoni beszámolója váltotta fel. Az angol, a francia, a belga és a német minisztertanácsok egyhangulag fogadták el a delegátusok által Londonban létrehozott megegyezést és most már csak az van hátra, hogy a parlamentek is jóváhagyják a konferencia eredményeit. A belga kormány már ki is jelölte azokat a delegátusokat, akik Berlinbe utaznak, hogy a német-belga kereskedelmi egyezményt megkössék. A delegáció elnöke a berlini belga követ lesz; kereskedelmi szerződés megkötése céljából a francia és a német delegátusok pedig októberben ülnek össze.

A legkönnyebb az angol kormány helyzete, mert egészen bizonyos, hogy az angol parlament ratifikálja a megegyezést. Snowden kincstári kancellár ma kijelentette, hogy Németország gazdasági szanalását a legjobb eszköznek tartja az angol kereskedelem élén kebbététele. Szerinte nevetséges aggodalom, hogy egyik ország boldogulása a másikat akadályozhatná. Ha Németország talpraáll, akkor fizethet jóvátételt, ellenkező esetben azonban nem. **A franciák és a belgák az öntestükbe vágtak a Ruhr-megszállással és csak növelik a hibát, ha azonnal és teljesen ki nem irtják a Ruhr-vidéket,** a Dawes-terv életbelépesekor. Herriot is bizik benne, hogy könnyen keresztülviszi a londoni megállapodásból parlamenti megszavazását. Ma indul meg a kamarai vita a konferenciáról és az egész sajtó azon a véleményen van, hogy a ratifikálás megtörténik.

Sokkal súlyosabb Marx német kormányának a helyzete. Marx kancellár ma nyilatkozott és hangsúlyozza, hogy a Dawes-tervet hatalmas építési tervnek tartja. A konferencián az épület alapköveit rakták le és azt a parlamenteknek kell felépíteni. A kancellár reméli, hogy a birodalmi gyűlés alaposan megfontolva határoz a törvényja-

vaslat fölött, amely nemcsak a londoni konferencián történt megegyezést tartalmazza, hanem felhatalmazza a kormányt a 800 millió kölcsön felvételére és arra, hogy intézkedjen a birodalmi vasutársaság 11 milliárd értékű kötelevényeiről. Hangsúlyozta, hogy Németországban megvan a hajlandóság, hogy a súlyos jóvátételi fizetéseket és szállításokat teljesít-

se. Reméli, hogy a külkölcson fel fogja éleszteni az elfáradt német gazdasági életet. Németország elsősorban Amerikában bizik, ahol a kölcsönnek teljes sikere lesz. Berlini politikai körök a kancellár nyilatkozata dacára **nem tartják klzártnak, hogy a birodalmi gyűlésben a Dawes-tervvel kapcsolatos törvények nem nyerik el a szükséges kétharmad többséget.** Számolnak ezért a birodalmi gyűlés feloszlásával is, amibe már Ebert birodalmi elnök elvben bele is egyezett. Éppen ezért lehetségesnek tartják azt is, hogy a Dawes-terv elfogadását népszavazásra bízzák.

Virágerdőben temették el Mateottit

Az olasz szocialisták nagyarányú tüntetése a meggyilkolt képviselő ravatalánál. — Izgalom Olaszországban. — A fascista milícia a végső harcra készül.

(Róma, augusztus 21.) Mateottinak, a meggyilkolt szocialista párttitkárnak holttestét feltalálták és ezzel a fascizmust újabb súlyos támadások érték. A Corriera della Sera jelenti, hogy Mateotti holttestének feltalálása egyáltalában nem nyugtatta meg a kedélyeket. **A fascista milícia számolva a közhangulattal, végső összeütközésre készül fel.** A lap szerint a fascizmus a falvakban legyőzhetetlen, azonban a városokban a polgári ellenzéki pártok újabb teret nyertek és igyekeznek a katonaság rokonszenvét is megnyerni. A lap annak a reményének ad kifejezést, hogy az olasz nép igazságérzetét nem fogják Mateotti holttestével együtt eltemetni.

A Havas Távirati Iroda jelentése szerint az olaszországi helyzet aggodalomra ad okot. Turatti képviselő kijelentette az Il Mondo című lap munkatársának, hogy Mateotti holttestének látványánál megerősödött az ellenzéki vezérekben az az elhatározás, hogy **a vég sokig folytatják a harcot a fascizmus ellen.** Az ellenzéki lapok kövelelik a hatóságoktól, hogy pontosan állapítsák meg azt az időpontot, amikor Mateotti holttestét megtalálták. A nyomozást végző bizottság el is rendelte, hogy az orvosszakértők 45 napon belül terjesszék elő a holttestre vonatkozó véleményeiket. Mateotti holttestét ideiglenes temetési helyéről ma át szállították Fratta Polesirébe, a

hol fel is ravatalozták. **A meggyilkolt képviselő holttestét tartalmazó koporsót szocialista képviselők vitték a vállukon.** Hatalmas ember tömeg kísérte a koporsót, amikor kivitték a vasúthoz, hogy végleges nyugovóra szállítsák. Polesirében Mateotti édesanyja görcsös zokogással borult a koporsóra, majd eszméletlenül terült el a földön. Mateotti ravatala vakóságos virágerdő. Rengeteg barátja érkezett Polesirébe, akik valósággal elhalmozták nemcsak a koporsót, hanem még a halottasház környékét is koszorúkkal. Mateotti irásai között végrendekezést találtak, amelyben vagyonának legnagyobb részét szülőfalujának és a szegények segélyezésére hagyta. Mateotti felesége a Polesirében megjelent munkásokat felszólította, hogy **férje haláláért ne álljanak bosszu,** mert férje politikája nem bosszu, nem a gyűlölet politikája volt. A tragikus véget ért szocialista képviselőt ma temették el és a temetésen csak a család tagjai vettek részt, hogy ezzel is elkerüljenek minden politikai tüntetést.

— **A temesi főjegyző balesete.** Súlyos baleset érte Hollósy Gyulát, Temesmegye főjegyzőjét. Hollósy ma reggel, amikor hivatalába ment, a timisoarai vármegyeháza Mercyuccai kapuján akart belépni az épületbe, véletlenül azonban megcsuszott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy ballábát eltörte. A főjegyzőt a mentők a Bega-szanatoriumba szállították.

Bonyodalmak a színházi felszerelések körül

Két beadvány vitatja Róna Dezső teljes tulajdonjogát — A városi tanács elhalasztotta döntését — Marcus színészeti felügyelő javaslata a vételár előteremtésére

(Saját tudósítónktól.) Az aradi színház felszereléseinek megvétele ügyében ma érdekes komplikációk merültek fel. A színházi bizottság tegnapi határozata, illetve javaslata értelmében a városi tanács ma vette érdemleges tárgyalás alá a felszerelések megvételének ügyét, konkrét döntés azonban nem történt, mert olyan kérdések kerültek felszínre, amelyeknek végleges elintézéséig a tanács nem hozhat határozatot a megvétel ügyében. A városi tanács mai ülését, mint ismeretes, Marcus István színészeti felügyelő szakértői véleménye előzte meg s a tanács ennek alapján akarta ma tárgyalni a színházi felszerelések megvételének dolgát. Mielőtt azonban Robu János dr. főpolgármester a színészeti felügyelő javaslata részletes ismertetésébe belekezdett volna, közölte a tanács tanácsstagjaival, hogy két beadvány érkezett a város vezetőségéhez, amelyben foglaltak szerint bizonyos mértékben vitássá vált Róna Dezső teljes tulajdonjoga a színházi felszerelésekre vonatkozólag.

Az egyik beadványt Gonda Ernő színházi pénztárnok nyújtotta be s ebben a kérelmében elmondja, hogy a színházi felszerelések egytized részének tulajdonjoga őt illeti, mert a színházi felszerelések négy esztendővel ezelőtt történt megvásárlásakor ő is tagja volt annak a konzorciumnak, amely a színház finanszírozását vállalta s így a felszerelések egytized része ma is az ő jogos tulajdonát képe-

zi. A másik beadványt Kintzig János aradi földbirtokos jogi képviselője nyújtotta be a városhoz, ez a kérelem viszont háromtizedrészt igényel a felszerelések tulajdonjogából. Két évvel ezelőtt ugyanis Kintzig János 200.000 lejjes kölcsönt nyújtott Róna Dezső sziniszagatónak és ennek az összegnek a biztosítékául akkor a színházi felszerelések értékének háromtizedrészét bekebeleztek Kintzig János javára. Ugy Gonda Ernő, mint Kintzig János jogi képviselője arra kérte a város vezetőségét, hogy a felszerelések megvétele esetén a vételárból őket megillető összegeket a részükre utalja ki.

A két beadvány felolvasása után a tanács tagjaiban szinte egyhangulag az a vélemény alakult ki, hogy a beadványok következtében érdemleges határozatot most nem hozhat Arad város tanácsa s így nem is veszi konkrét tárgyalás alá az ügyet. Ha az említett beadványok alapján a tulajdonjog kérdése megfelelő módon tisztázódik, akkor kerül sor az esetleges végleges megállapodásokra.

Annak dacára, hogy döntés a színházi felszerelések dolgában nem történt, érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy Marcus István színészeti felügyelő, aki az általa teljesített szakértői szemléjéről kimerítő, terjedelmes írásbeli beadványt is intézett Arad város vezetőségéhez, érdekes megoldást ajánl arra, hogy miképpen volna megvásárolható a teljes színházi felszerelés, anélkül, hogy ez Arad városára nézve súlyo-

sabb megterhelést jelentene. A színészeti felügyelő azt ajánlja a városnak, hogy a jövő színházi idevnytől kezdődőleg a színházi legyek árához üssön 2 vagy 3 lej póttiteltet s kötelezze a mindenkori sziniszagatót, hogy ezeket a póttiteltéket teljesen külön kezelve, szolgáltatassa be a város pénztárába. Az így össze-

gyűjtött pénzek szolgálnának azután a felszerelés vételárának fedezeteként. Vagyis röviden és világosan, Marcus színészeti felügyelő javaslata oda konkludál, hogy a színházbajró közönség vegye meg Arad város számára a színház egész felszerelését.

Honti-Genal Tibort szabadon engedték

Az aradi törvényszék szabadlábra helyezte a visszaélésekkel vádolt kivándorlási ügynököt

(Saját tudósítónktól.) Körülbelül hat hónappal ezelőtt történt, hogy az aradi államrendőrség letartóztatta Honti-Genal Tibor kivándorlási iroda-tulajdonost különféle csalások miatt. A letartóztatást megelőzőleg több rendbeli feljelentés érkezett a rendőrséghez, amelyekben Honti-Genal Tibort azzal vádolták meg, hogy amerikai utlevelek megszerzésére előlegeket vett fel, de a megbízásokat nem teljesítette, s egyetlen lépést sem tett az újvilágba szóló utlevelek megszerzése érdekében. A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy Honti Genal Tibor tizenhét esetben károsította meg megbízóit és körülbelül 80000 lejt tulajdonított el ilyen módon jogtalanul. Az ügynököt akkor a rendőrség eltartóztatásba helyezte és átadta az aradi ügyészségnek. A vizsgálat során Genal Tibor társa dr. Stein tífiszoarai ügyvéd ellen is kompromittáló adatok kerültek a vizsgálatot vezető ható-

ságok kezébe és így Stein dr. is rövidebb ideig vizsgálati fogságban volt az aradi ügyészségen. A vádtanács dr. Steint annak idején csak úgy helyezte szabadlábra, hogy az ügyvéd vállalta a károsultak követeléseinek azonnali kiegyenlítését. Honti ügyében azóta újabb fordulat nem történt. Néhány nappal ezelőtt Honti-Genal beadványban kérte a vádtanácsot, hogy, mivel — véleménye szerint — előrelátható büntetésének körülbelül egyharmadrészét már kitöltötte, a károsultak pedig megkapták követeléseiket, s így szökésétől sem kell tartani, helyezték szabadlábra. Dr. Moldován Szilvius törvényszéki elnök és dr. Ursu táblabíró a vádtanács tagjai ma foglalkoztak az ügygel és elrendelték Honti-Genal Tibor szabadlábrahelyezését. Ehhez az ügyészség is hozzájárult, s így meglehetősen hosszú vizsgálati fogság után ma délután Honti elhagyta az aradi ügyészség fogházát.

TARCA

Barack

Írta: Karinty Frigyes

Harmvashéju, illatos, bőveü barack... rózsaszínű barack, sárgába hajló árnyalattal a hajlatokban... harapnál-e belé? Kristálytartón, csipkepapir közt, duzzadó barack, kényes barack, kibugygyant gyémántcseppel gödröcskéjében... bontanád-e ki óvatos kézzel, szűrcsölnéd a levét, illatos, édes, hűvös nedvét, gyengén belemarva húsába?

Éhez-e rá — szomjazol-e rá? Ha éhez-e... szomjazol... ne mond!

Ne mond, oda se nézz, fordulj el, menj el onnan, eszedbe ne jusson, boldogtalan számár! Nem neked diszeleg szivárványszínekben a kristálytartón — fordulj el sóvárgó szemű, nagy, fekete szemű ifjuság, nem neked gyengeinyii rajongó tiszta Szomjuság, — kiszáradt torkod ne nyeldekelyen — eridj vissza az iskolapadra, vissza a műhelybe, vissza az irodába, gyárba, kaszárnyába, — dolgozz, felejtse el, kapard a földet aranyért, törd kérgesre tenyered és szived, rabolj és lopj, krajkáronként gyűjtsd össze forintod s

ha eltukadsz, pálinkát önts lihegő szádba, hogy elfeledje a gyengéd izeket... Eredj, dolgozz, küzdj harcolj, verekedj — légy férfi!

S majd, ha pálinka és dohány kimarta nyedet s markod durva és kemény lett a sártól, amiben turkáltál... és szived keserü a vértől, amit a kezéd ontott és szemed sárga és kiégett mint az arany, amivel farkasszemet néztél, míg elszaladtak ifju éved, hogy meghódítsd és térdrekenyszerítsd... akkor, ha megölted a szomjuságot, állj meg fűtörészve a kirakat előtt, gyujts rá a szivarra, köpd ki leharapott végét, — de még akkor se fordulj be az ajtón! Ha tudsz sandán, oldalvást nézni, hogy meg ne lássák tekinteted, látni fogod majd, hogy illeg, mosolyog, kelletti, kínálja magát — észre ne vedd! Ha nem veszed észre, megindul magától — kibomlik csipkéi közül, lefordul a kristálytartóról, kigurul az ajtón, — indulj meg, hátra se nézz, a sarkad nyomában gurul, már, lábaid alá akar kertiüni! Itt van, a tied, nem vár semmit tőled, — nem is a szádnak, a lábának kínálja magát, hogy taposd a sárba, ontsd ki a véréte — de hát minek, minek, minek? Minek? Ne kérdezd! Tetszel neki —

tetszik neki, hogy olyan durva az öklöd... barack-lelke borzong a gondolatra, hogy itni is tudsz talán... és milyen férfias dolog, hogy keskenyrehervadt szádd dohánytól, szesztől büzös... és a szemed, hideg és acélos szemed milyen gunyos, milyen hideg, milyen fölényes...

Nem kell neked? Ettél és ittál már, köszönöd alássan, nem vagy éhes és szomjas? Másan törd a fejed — rabolni szeretnél — nem kell a szomjatöltő zsongító langyosság, édesség? Akkor tessék, akkor ingyen van, mennyit akarsz? Barackok gurulnak körül lötted, lihegve — odakoppannak eléd — istenem! hiszen mi az értéke egy baracknak? egyetlen magból fa nő belőle s a fán mennyi száz! ugyan ki tudná elfogyasztani? lekvárt kell főzni belőle, ha nem akarod, hogy díszmók mosléka legyen.

De jaj, ha tétován utánanyulsz! Hogyan, ön barackot szeretne enni? Elhiszem azt, — de az idén drága nagyon! Tudja-e, hogy gondozták ezt a barackot, vigyáztak rá, óvták a szétől, míg ilyen lett? És a kristálytartó, a csipkepapir — mit gondol ön, enélkül nem is barack a barack — enélkül észre se vette volna talán —

lifa barátom, ezt meg kell fizetni!

Meg kell fizetni — no mennyibe kerül, a teremtését? Az attól függ — mennyire kell önnek? Ha éppen csak mulatságból jutott eszébe, desszertnek, ebédutánra — ha el tud lenni nélküle — no, akkor egy-két csepp vér, egy kis velő, egy kis lihegés — a mellényzsebéből kifizetheti. De vigyázzon, ha kiderül, hogy a szomját szeretné oltani — ohó! miért ne? de azt nem így szokták nálunk! Ketté azzal a gerinccel — hol a kastélyod? hol a zsákok? van még valaki, akinek többje van nálad — menj el és öld meg! és hozd el tarisznyádban levágott fejét — akkor majd tovább beszélünk!

Vagy úgy... hiszen te nemcsak hogy szomjas vagy éppen... hiszen te a sivatagból érkezel, elpedve, földön vomzolva magad... hiszen feketé a nyelved és a szemed kifordul... itt estél össze és egy perc múlva véged, ha pár csepp nedvesség nem érinti ajkad... fuj, gyallázatos féreg! nincs az a pénz, nincs az a vagyon — nincs az a hold és nap az égen — semmiér, semennyiér — mit gondolsz? Én tisztességes barack vagyok!

Volt aradi kereskedő tragédiája

Az elmebeteg ember idegrohamában leforrázta magát. — Életveszélyes sérülések fürdés közben. — Megrendítő baleset a clujai elmeorvosi klinikán.

(Saját tudósítónktól.) Már több mint öt esztendeje, hogy véget ért a világtörténelem legborzalmassabb vérontása. A háboru réme, azonban még esztendő múltán is kinyújtja csápjait és ma is megteremti a maga nagy háborus tragédiáit. Mert Adler Lipót volt aradi kereskedő szomorú története is háborus tragédia. A mozgósítás első napjaiban vonult katonának. Végig szenvedte az idegeket gyilkoló lövészárkok életét. Nélkülözött, éhezett és ölt is, mert bátor katona volt Adler Lipót, az aradi 33-asok vitéz őrmestere, akinek vakmerő magatartásáról sok szép tudott a háboru krónikája. Keményen, vitézül verekedett; széles mellét egész sora a vitézségi érmeknek díszítette. Harcolt öt éven keresztül... Csak a háboru végén tette le kezéből a gyilkos fegyvert, hogy megromcsolt idegekkel ismét hozzákezdjen évekkel ezelőtt abbahagyott polgári foglalkozásához.

Lugosra került, ahol elvállalta egy nagy cégnek a képviselőiét. Dolgozott szorgalmasan és mindent elkövetett, hogy leküzdje a borzalmak éveit szerzett ideg baját. De az erősebb volt akarata. Lenyugozta, hatalmába kerítette és sok-sok hónapokkal ezelőtt — épen üzleti uton volt Jugoszláviában — kitört rajta az elmezavar. Hazahozták Lugosra de ott nem tudták megfelelő kezelésben részesíteni, aradi hozzátartozói intézkedésére az aradi kórház elmebeteg osztályára szállították. Dacára a gondos és figyelmes ápolásnak, amelyben Aradon lakó két fivére is részesítette, itt nem igen javult az állapota, s így az orvosok tanácsára a clujai (kolozsvári) elmeorvosi klinikára szállították, ahol már néhány hónapi ápolás után Adler Lipót állapotában örvendetesen feltűnő javulás volt észlelhető. A gyógyulás, hozzátartozói nagy öröme, rövid idő alatt annyira haladt, hogy az orvosok már azt is megengedték a betegnek, hogy felügyelet nélkül sétálhasson, sőt Adler Lipót kérésére a kezelőorvos beleegyezett abba is, hogy egyedül, kíséret nélkül Aradra jöjjön, fiverei látogatására.

Adler Lipót mintegy három héttel ezelőtt látogatóban volt Aradon. Fiverei boldogan látták, hogy egészsége csaknem teljesen visszatért. Néhány napi Aradon tartózkodása után azonban visszatért Kolozsvárra, hogy az előírt kurát befejezze és teljesen gyógyultan fogjon ismét munkához. A sors keze másként rendelkezett: két nappal ezelőtt szűz tá-

iratot hozott a posta a szerencsétlen ember egyik fivérének Adler Dániel aradi kereskedőnek, amely iakonikus rövidséggel ennyit mondott:

„Fivére súlyos beteg, elmeorvosi klinikára.”

Adler Dániel és fivére azonnal vonatra ültek és Clujra utaztak. A klinikán rettenetesen leújtó meglepetés érte őket: Adler Lipót a halállal vívódott. A megdöbbent fiverek kérdézősködésére megmutatták a beteget. A szerencsétlen ember alsó teste borzalmasan özsze volt égve, teljesen le volt forrázva. A kezelőorvos Mihailescu doktor elmondotta a tragikus baleset történetét. A szerencsétlen Adler Dániel elmebaja — az orvosok véleménye szerint — már-már teljesen gyógyultnak látszott, csupán néha-néha támadta meg egy-egy idegroham, amelynek azonban nem tulajdonították külön-

sebb fontosságot, ugyanígy, hogy az orvosok is, az ápolók is teljesen szabadjára, minden felügyelet nélkül hagyták a tragikus sorsu volt aradi kereskedőt, aki szépen az egészséges öntudat minden jelével tett-vett, sétálgatott a kórházban. Ez a figyelmen kívül hagyott idegroham okozta aztán a megdöbbentő tragédiát. Vasárnap délelőtt Adler Lipót meg akart fürödni. Egyedül, minden kíséret nélkül bement a kórház fürdőszobájába. Itt aztán — legalább minden jele erre mutat — újból kitört Adler Lipótban az idegroham, úgy annyira, hogy valóságosan öntudatlan állapotba került. Beült a fürdőkádba, és a legmagasabb hőfoku forró vizet engedte magára. Az irtózatos fájdalomtól — úgy látszik — magához tért és segítségért kiáltott. Amikor berohantak az ápolók, Adler Lipót már eszméletlen volt. A forró víz teljesen összeégette alsó testét. Esméletét még ma sem nyerte vissza és az orvosok véleménye szerint gyógyulásához nagyon kevés a remény.

Hogyan menti Targu-Mures a magyar színészetet

Nagyarányu társadalmi akció Szendrey Mihály és színtársulata érdekében

(Saját tudósítónktól.) Három esztendővel ezelőtt, amikor az erdélyi magyar színházak első ízben jutottak anyagi válságba Marosvásárhelyről igen szép és nemes akció indult meg a színházak támogatására. Megalakítottak ott egy színpártoló egyesületet, amelynek tagjai megállapított tagdíjjal hozzájárultak a válsággal küzdő színház támogatásához. Aradon a marosvásárhelyi mintára — mint emlékezetes — szintén megindult annak idején a munka és a hittel dolgozó kezdeményezőknek sikerült is a város társadalmának minden rétegét összehozni. Az utolsó pillanatban azonban személyi ambíciók miatt posványba fulladt a terv megvalósulása és a célt eredményesen szolgáló gazdag színpártoló egyesület helyett csak egy vérszegény csoportosulás jöhetett létre, amely néhány hónap múlva csendesen megszűnt. Valahogyan így volt ez akkor Marosvásárhelyen is. Ott azonban a színgazgatók járatták le a színpártolás szép gondolatát. Most azonban, hogy a színházi

koncessziót Szendrey Mihály volt aradi színgazgató kapta meg, a kinek becsületes neve és multja van, Marosvásárhely társadalmi ismét megmozdult, hogy segítsen. Még pedig igen egyszerű és egyszerű módot találtak a színpártolásra: nem kölcsön, vagy alamizsna, hanem bérlet formájában.

Mint Marosvásárhelyről jelenti tudósítónk, Bodor Pál bankigazgató elnöklete alatt egy szűk körű bizottság ülést tartott, amely elhatározta, hogy széleskörű agítációt fog kifejteni annak érdekében, hogy aki csak teheti, bérletjen a színházban. Ugy döntöttek, hogy a bérletveket az egyes szak körökben, a Magyar Iparos-Egyesületben, Kereskedő Társulatban a különböző szakmák egyesületeiben és a munkásságnál felfektetik és így kezdik meg a bérletakciót. Marosvásárhely közönsége tehát már dolgozik, mert Szendrey személye bizalmat kelt olyirányban, hogy a magyar szó, a magyar színészet nagy és szent ügyét igaz becsülettel, minden erejével és akaratával, teljes szívvel és lélekkel szolgálni fogja.

Kirabolt pesti kereskedő

Utcai támadás az aradi állomás előtt

(Saját tudósítónktól.) Az aradi állomási rendőrség ma délelőtt egy vakmerő fosztogató cigányt tartóztatott le, aki az aradi állomás környékén már számos zsebtolvajlást, sőt rablótámadást követett el. Legutóbbi esete a következő volt: Egy budapesti kereskedő ment ki kocsin tegnapelőtt az állomáshoz, hogy hazautazzon Magyarországra. Amint a kocsiról leszállt és fizetni akart a kocsisnak, egy cigány ugrott mellé és kitépte kezéből a pénztárcát, azután futásnak eredt. A kereskedő utána szaladt és már majd-

nem elérte a menekülőt, amikor az eldobta a lopott tárcát. A kereskedő abbahagyta az üldözést, a tárcát felvette és rémülten látta, hogy menekülés közben a cigány tartalmát teljes egészében ellopta. A tárcában több ezer lej és 135.000 magyar korona volt. A cigány ezalatt eltűnt egy mellékútcában. A kereskedő feljelentést tett az állomási rendőrségen a lopásról. A rendőrség megindította a nyomozást és ma délelőtt sikerült letartóztatni a jegypénztár előtt a tolvajt, akiről kiderült, hogy Novák Jánosnak hívják és hasonló bűncselekményekért már többször volt büntetve. Novák Jánost ma átkísérték az ügyészség fogházába.

Az Avram Iancu-ünnepek

Három napos ünnepek a királyi család részvételével

(Saját tudósítónktól.) Augusztus 31-én, szeptember 1-én és szeptember 2-án lesznek az Avram Iancu-ünnepek, amelynek főérdekessége az, hogy azon az uralkodó, valamint a királyi család is részt vesz. Az ünnepek végleges programját most állította össze a rendező-bizottság, amelynek előkészítő munkálatait maga Bratianu miniszterelnök vizsgálja felül, aki pénteken utazik keresztül Aradon s megy az ünnepek központjába, Baia de Cris (Körösbányára). Az ünnepek programja a következő:

I. nap. Vasárnap, augusztus 31-én Baia de Cris (Körösbányán):
Reggel 8 órakor. Avram Iancu mellszobrának a leleplezése a kultusz és művészeti miniszter és az „Astra” elnöke jelenlétében. Reggel 9 órakor. Emléktábla leleplezése Avram Iancu halála helyén. Féltkor a kormány tagjainak és a meghívottak megérkezése. Délelőtt 10 órakor. A király és a királyi család megérkezése és fogadása.

Cebén: Fél 10-től 12-ig. Requiem Avram Iancu sirjánál. Cebrálja Balán Miklós erdélyi gör. kef. érsek-metropolita. Az érsek-metropolita, Lapadatu miniszter és egy erdélyi egyetemi hallgató beszédei. **Déli 12-től 1-ig.** Hivatalos banket, ennek során a miniszterelnök beszéde s a király válasza. Ugyanez időben az összegyűlt népet megvendégelik, a lakoma során egy erdélyi, egy bukovinai, egy beszarábiai, egy mantuniai és egy moldovai ember alkalmi beszédet mond az egyes csoportokhoz. **Délután 2-4-ig.** Elvonulás Campenire, Brad és Abrud rövid megállóhelyekkel.

Campeniben: Délután fél 5-kor. A király és királyi család fogadása, a vendégek elszállásolása. **6-tól 7-ig.** Az „Astra” díszközlése Avram Iancu emlékeztérére a király elnöklete alatt. Az „Astra” elnökének üdvözlő beszéde, a király válasza. Dr. Dragomir egyetemi tanár emlékbeszéde Avram Iancuról. A primás metropolita, a balázsfalvi érsek-metropolita, dr. Suciú s az akadémia kiküldöttének beszéde. Az „Astra” elnökének záróbeszéde. **Este 9 órakor.** Soricu I. színművének „A hegyek királynője” előadása.

II. nap. Hétfő, szeptember 1.

Reggel 8 órakor. Indulás Vidráról. **9-től fél 2-ig.** Az emlékeztetés felszentelése, az abrudi hegyi vadászrezednek az „Avram Iancu” névre való megkeresztelése. A királyi decretum felolvasása, Mardarescu hadügyminiszter beszéde, a király válasza, a nép megvendégelése s ezzel kapcsolatban szokásos népiünnepély. **Dél-**

után 2-től 4-ig. Leszállás Vidrára. 4-5-ig. Az „Avram Iancu“ nemzeti muzeum felavatása, a cluji püspök istentisztelete és beszéde, az „Astra“ elnökének beszéde. Délután 5-6-ig. Visszatérés Campenibe. 6-8-ig utazás Campeniből Turdára.

III. nap. Kedd. szeptember 2.

Chujon: Délétől fél tízkor. A

Házhelyek Aradvármegye tisztviselőinek

A városi bizottság a közhivatalnokok és az aktív katonatisztek részére kedvezményes telkeket osztott ki.

(Saját tudósítónktól.) Aradváros bizottsága tegnap délutáni ülésében folytatta a kedvezményes házhelyek kiosztását; ezuttal a vármegyei és az állami tisztviselők, valamint a tényleges szolgálatban levő katonatisztek és alisztek kérelmei kerültek sorra. A bizottság döntése alapján a következők kaptak kedvezményes házhelyeket:

Megyei és közalkalmazottak: Bálint István hivatalosolga II. parcella 307. sz. telék, 237 négyszögöl 2370 lejtért, Darlea Vazul főszolgabíró XXV. 342., 129 négyszögöl 8870 lejtért, Ecsegi Flórián kórházi tisztviselő XIII. 45., 105 négyszögöl 2100 lejtért, Groza János kir. kórházi igazgató XIII. 169., 129 négyszögöl 2580 lejtért, Lazar Ágoston dr. alispán XXVI. 21, 119 négyszögöl 3570 lejtért, Petrutiu Justin dr. megyei főügyész XXVI 71., 148 négyszögöl 4440 lejtért, Petrutiu Áron megyei főjegyző XXV. 34. 195 négyszögöl 6330 lejtért, Feilmayer Gyula megyei számvevő XIII. 27., 105 négyszögöl 2100 lejtért, Plesa János dr. orvos XIII. 67., 152 négyszögöl 4560 lejtért, Serb József megyei főszámvevő XIII. 33., 105 négyszögöl 2100 lejtért, Solymosán Ilés árvaszéki h. elnök XIII. 133., 105 négyszögöl 2100 lejtért, Stancu Ervin megyei főszámvevő XIII 135., 103 négyszögöl 2060 lejtért, Todor Miklós szolgabíró XIII. 71., 200 négyszögöl 6000 lejtért, Ditrig Aurel. German Joe dr. volt alispán, Rácz Sándor és Sandru Octavian kérelmeit elutasította, míg Grigorovicu István dr. kérelmét függőben tartotta a bizottság.

Tényleges katonatisztek és alisztek: Albescu János kapitány XIII. 115., 103 négyszögöl 2660 lejtért, Babescu Elek őrnagy XIII. 143., 173 négyszögöl 4325 lejtért, Badulescu Bertalan káplár III. 192., 185 négyszögöl 1850 lejtért, Caraceliu János kapitány XIII 114., 103 négyszögöl 2060 lejtért, Tiprea Tralan őrnagy III. 193., 1140 négyszögöl 1400 lejtért, Rozvan Elek kapitány XIII. 184., 149 négyszögöl 3725 lejtért, Sandovits Constantin főhadnagy XIII. 106., 105 négyszögöl 2100 lejtért, Serb Tivadar alezredes XXV. 350., 132 négyszögöl 3300 lejtért, Simionescu S. Constantin őrnagy XIII.

király és királyi család fogadása. Délétől 11 órákor. Hatóságok, felekezetek és különböző testületek hódolata a prefekturán. Déli 12 órákor. Istentisztelet a Iancu-szobor felállítására fentartott helyen. Lapadatu miniszter beszéde. Déli fél egy órákor. Katonai szemle. Délután 3 órákor. A király és királyi család elutazása.

112 négyszögöl 3100 lejtért, Tomescu György őrnagy XIII. 111., 192 négyszögöl 4800 lejtért, Dragu István őrnagy III. 194., 136 négyszögöl 1360 lejtért, Dumitrescu Demeter főhadnagy XIII. 103., 105 négyszögöl 2100 lejtért, Georgescu Illés ezredes XXVI. 7., 133 négyszögöl 3390 lejtért, Georgescu Demeter alezredes XIII. 142., 128 négyszögöl 3200 lejtért, Grigorescu Mihály ezredes XXV. 340., 129 négyszögöl 3870 lejtért, Laurier Henrik ezredes XXV. 330., 127 négyszögöl 3810 lejtért, Hortopan Haralamb kapitány XIII. 125., 103 négyszögöl 2060 lejtért, Mironescu Vazul főhadnagy XIII. 104., 105 négyszögöl 2100 lejtért, Mitulescu Péter őrnagy XXV. 335., 137 négyszögöl 4790 lejtért, Oarza György kapitány XIII. 113., 103 négyszögöl 2060 lejtért, Padurariu Ananie őrnagy XXV. 346., 123 négyszögöl 3075 lejtért, Plugariu János főhadnagy XIII. 105., 105 négyszögöl 2100 lejtért, Petcu István őrnagy III. 196., 166 négyszögöl 1660 lejtért, Procan Márton törzsőrnagy III. 197., 138 négyszögöl 1380 lejtért, Ullmann László kapitány XIII. 107., 105 négyszögöl 2100 lejtért, Vorteanu Mihály főhadnagy XIII. 108., 105 négyszögöl 2100 lejtért, Dascal János kapitány XIII. 109., 105 négyszögöl 2100 lejtért, Mazilu György főhadnagy XIII. 123., 103 négyszögöl 2060 lejtért, Nall József dr. ezredorvos XIII. 145., 153 négyszögöl 3825 lejtért, Onitza János főhadnagy XIII. 122., 103 négyszögöl 2060 lejtért, Conduretianu György kapitány XIII. 116., 103 négyszögöl 2060 lejtért, Crisu Zamfir, Savu Stricu, Dobrea Illés százados, Onita György törzsőrnagy, Heinrich Frigyes, Jonach János ezredes, Petri György alezredes-orvos és Hering Mózes törzsőrnagy kérelmét elutasította a bizottság, mely különben holnap folytatja a további kiosztásokat.

SPORT

Országos kerékpárverseny 24. évi d. u. 4 órákor a vári alléban az aradi „Meteor“ kerékpár club rendezésében.

HOGY ALL BALÓ ELEJ?

1924. aug. 21.-én 100 lejért adtak:

Nálunk:

2.42 svájci frankot,
8.18 francia frankot,
34.500 belföldi magyar koronát,
32.600 osztrák koronát.

Zürichben 2.40 frankot

Párisban 8.40 frankot

Newyorkban 46 centet

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

„A bécsi színház 150 év óta.“

Színházi és zenei ünnepek Bécsben.

(A Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Bécs városa az őszi mintavásárral egyidőben szeptember első felében nagy zenei és színházi ünnepeket rendez, amellyel dokumentálni akarja, hogy Bécs az összeomlás ellenére is megmaradt Középeurópa legjelentősebb művészeti gócpontjának. Az összes színházakban sorozatos díszelőadások lesznek, ünnepi hangversenyeken pedig a legkiválóbb művészek a legnagyobb mesterek műveit fogják interpretálni. Az ünnepek keretében Bécs városa nagyszabású kiállítását rendez: A bécsi színház 150 év óta címen. Az előkészítő munkálatok már hetek óta folynak. A magánygyűtemények tulajdonosai a legnagyobb készséggel bocsátják a kiállítás rendelkezésére az írók, színészek, zeneszerzők, komponisták és librettisták portréit, kéziratokat, szövegeknyveit, eredeti partitúráit, valamint színlapokat, skicceket és egyéb dolgokat. A kiállítás be fogja mutatni a bécsi színházak fejlődését a legprimitívebb kezdettől, egészen napjainkig.

Baló Elemér.

Egy fiatal művészember, aki egyetlen lendülettel került Budapestre a legkülönbek közé. Ma is beszélnek még arról nemcsak Budapesten, de Aradon is, hogy milyen hatalmas és megérdemelten értékes sikert aratott ez a fiatal színművész „Az árnyhalász“ban, ebben az egészen újszerű és a drámaírásban forradalmat jelentett, francia darabban. Budapesten a Belvárosi Színházban es tőrőbrestére hónapokig ezt a darabot játszották zsúfolt nézőterek előtt. Baló Elemér kedvéért játszották és az ő alakításának kedvéért töltötte meg a közönség zsúfolásig száznál többször a Belvárosi nézőterét. Két esztendővel ezelőtt már Aradon is eljátszotta ezt a szerepét Baló és most szombaton este ismét alkalmunk lesz a talentumos művész kivételes képességeit megcsodálni. Baló Elemér vasárnap is fellép az aradi

színházban és a „Tanitónő“ tanítóját, egy másik kitűnő szerepét fogja eljátszani. A Baló-esték értékét két vendégszereplés emeli. Mind a két darab női főszerepét Kálmán Sári, a budapesti Renaissance színház művésznője játssza. Kálmán Sári régi, kedves ismerősünk, akiről tudjuk, hogy a legszébben beszélő prózai színésznők közé tartozik. A két darabban Földes Mihály, az aradi színház volt kitűnő drámai művésze is fellép „Az árnyhalász“-ban a fiút és a „Tanitónő“-ben ifjabb Nagy Istvánt alakítja.

* Az aradi nyári szinkör műsora. Szombaton: Árnyhalász. Baló Elemér és Kálmán Sári vendégfellépésével. Vasárnap: Tanitónő. Baló Elemér és Kálmán Sári vendégfellépésével.

* Az árnyhalász-ban, ebben a szenzációsan érdekes, nagyhatású francia darabban vendégszerepelnek szombaton Baló Elemér és Kálmán Sári az aradi szinkörben. A magyarba átültetett Árnyhalász a budapesti Belvárosi színháznak volt hosszú hónapokon át diadalmas slágere s a siker oroszlanrésze egy fiatal, nagytehetségű művészt, Baló Elemért illette meg, aki most ezt az országos hírneven túlnőtt szerepét az aradi közönség számára is eljátsza. A darab női főszerepében a röviddel ezelőtt Budapestre szerződött Kálmán Sári látja viszont a publikum. A két kiváló vendég vasárnap Bródy Sándor Tanitónőjében lép fel.

* Dr. Ungár Imre hegedűkurzusairól bővebbet Klein papírútleben, Arad.

Ejszakai pillangók az aradi parkokban

A rendőrség eredményes razzijája.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrségnek tudomására jutott, hogy az utóbbi időben prostitúált nők keresik fel az aradi parkokat és a ligetet, ahol molesztálják a járőkelőket. A nyomozás megállapította, hogy ezek a nők főképpen fiatal leányokat szólítanak meg, akik igen sok esetben a csábítás áldozatai lesznek. A rendőrség a legutóbbi razzia alkalmával több ilyen rossz utra tért fiatal leányt tartóztatott le, akiknek nagy része fertőző betegségben szenved. A múlt hét egyik estéjén tartott razzian okulva, ezek a nők mostanában éjszaka vagy hajnalban keresik fel a parkokat. A rendőrség ezt megtudva ma kora hajnalban tartott razziat a városligetben, ahol több nőt letartóztatott. Többek között elfogtak egy 13 éves leányt, aki egy aradi hivatalnokkal sétált a ligetben. A hivatalnok elmondotta, hogy őt a leány néhány perccel ezelőtt szólította meg és félreérthetetlenül tudomására adta szándékát. A leányt a rendőrségre kísérték, ahol a rendőrorvosi vizsgálat megállapította, hogy rendkívül súlyos fertőző betegségben és borbajban szenved. A leányt a közokórházba szállították.

Tisztviselők vizsgálja.

Csak sikeres vizsga esetén történhet meg a kinevezés.

(Saját tudósítónktól.) Mint a Közöny megírta, a belügyminisztérium rendelete értelmében azok a városi, vármegyei és rendőrségi volt napidíjasok, akik a tisztviselői státusba akarják magukat felvétetni, a vármegyei vizsgát kell tenniük. Dr. Robu János főpolgármester ma kijelentette munkatársunknak, hogy a vizsgálatokat Georgescu János vármegyei prefektus elnöksége alatt tartják meg. A prefektus jelenleg nem tartózkodik Aradon, ezért a vizsgákat hazaérkezéséig el kellett halasztani. A volt napidíjasoknak a következő tárgyakból kell vizsgáznunk: könyvvitel, államszámvitel, közigazgatási földrajz és matematika. Eddig mintegy nyolcvan volt napidíjas jelentkezett vizsgára, akiket az eredményes vizsga után a prefektus, illetve a polgármester rendes közigazgatási tisztviselőkké nevezi ki.

Jubilálnak az aradi tüzoltók.

Kilencven év óta áll fenn az aradi önkéntes tüzoltó-egylet.

(Saját tudósítónktól.) Magyar ország lecsatolt területeinek egyik legrégebbi testülete az Aradi Önkéntes Tüzoltókar, augusztus 27-én kilencven éves fennállásához érkezik. Az évforduló alkalmából a tüzoltókar augusztus 31-én vasárnap nagyszabású jubileumi ünnepséget rendez, amelyen nemcsak Aradváros társadalma és az aradi tüzoltó-egyesületek, hanem a környék és a vármegye tüzoltósága is részt vesz.

Az 1834-ben alakult egyesület szép múltjának számos példája igazolja azt az önfeláldozó szolgálatot, amelyet az önkéntes tüzoltók úgy tűzveszélykor, mint az árvízveszély idején Aradváron érdelkésen kifejtettek. A város vezetősége éppen ezért mindenkor a legjobb indulattal kezeli ennek az értékes testületnek az ügyeit, amely jelenleg mintegy kiegészítő szerve a városi tüzoltóságnak. Az önkéntes tüzoltókar önjelöltül küzdött fel magát. Fokozatosan szerezte be először az egyszerű, később a modern felszereléseket és ma hivatásának magaslatán áll. Az Aradi Önkéntes Tüzoltókar felkérésére vállalta Károly trónörökös a Tüzoltó Szövetség védnökségét, Mocioni Antal főváldászmester pedig a szövetség elnöki tisztjét. A vezetőség most az Aradmegyei Tüzoltó-egyesület megszervezésén fáradozik.

Az augusztus 31-iki jubileumi ünnepség délelőtt kilenc órakor veszi kezdetét, a kilencven éves egyesület tagjainak és a vendég egyesületek tagjainak felvonulásával a városháza elé. Délelőtt tíz órakor a városháza emeleti nagytermében díszközgyűlést tartanak. A vendégeket Nedeacu Mik

lós dr. tiszti ügyész, tüzoltósági elnök üdvözl, majd Záray Jenő főparancsnok emlékbeszédet tart. A kiérdemesült tagok munkásságát Szarka László titkár méltatja. A díszközgyűlés keretében fog megalakulni Aradmegyei Tüzoltó Szövetsége és vezetősége. Délután négy órakor a tüzoltólaktanyában nagyszabású nyilvános gyakorlatokat tartanak az ön

kéntes tüzoltók, amelyet a közönség is megtekinthet. Gyakorlat után a városi tüzoltóság Mihajlovics Gyula főparancsnok vezetésével bemutatja a vendégtestületek tagjainak a város autómotoros fecskendőjét. Este nyolc órakor pedig a Werkmeister-féle vendéglőben társasvacsora lesz s ezzel ér véget az aradi önkéntes tüzoltók jubileumi ünnepsége.

Az orosz szovjet gyilkolat Párisban.

Titokzatos vasuti dráma szenzációs kulisszatitkokkal. — A párisi Journal vádja az orosz bolsevista-kormány ellen

Párisból jelentik: A Páris-Versailles közötti vonaton történt gyilkosság még mindig rejtélyként áll a rendőrség előtt. A Közöny annak idején hírt adott arról a rejtélyes halálról, amely Dutfoy Armandot érte, amikor Párisból Versailles felé utazott. A rendőrség minden kutatása hiábavaló volt, a gyilkost nem sikerült kideríteni. A párisi Journal mai számában nagy cikket ír a rejtélyes ügyről, amelyet a cikkben felsorolt új adatokkal egészen más világításba helyez. A lap szerint Dutfoy a merénylet napján egy orosz ke reskedelmi iroda igazgatójával folytatott hosszabb megbeszélést a Szajna balpartján levő hivatalban. Ez az iroda arról ismert, hogy a francia fővárosban élő ellenforradalmárok találkozó helye. Amint Dutfoy Armand elhagyta az irodát, két barnaarcú férfi kö-

vette lépteit. Mint a cikk írja, ettől az irodától nem messze van az orosz szovjetkormány kémirodája, amelynek az a feladata, hogy ellenőrizze az ellenforradalmárok tevékenységét. A meggyilkolt Dutfoy egyike lett volna az Oroszországba küldött francia ke reskedelmi delegáció tagjainak. Dutfoy azelőtt Oroszországban élt és nagy vagyont hagyott ott, amelyet most akart visszakövetelni. Egyébként ismert volt arról, hogy a „fehér oroszokkal” jó viszonyban van és ezért a szovjetkormányának bizonyos érdeke volt, hogy Dutfoy ne menjen Oroszországba. Ezt pedig azzal érték el, hogy eltették láb alól. A cikk óriási feltűnést keltett különösen a fehér és vöröspárti oroszok körében, a rendőrség pedig folytatja a kutatást a lap által megnevezett adatok alapján.

Takarékosságot hirdet a magyar kormánypárt.

Csökkenti a rendőrségi és vasutas alkalmazottak létszámát. — Házzabályszigorítás készül a magyar nemzeigylésen.

(Budapest, augusztus 21.) A magyar nemzetgyűlés új ülészakájának megkezdése előtt összeül, hogy letárgyalja azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket a kormánypárt a nemzetgyűlésben először akar keresztülvinni. Az értekezlet és így a nemzetgyűlés új ülészakájának is egyik legfigyelemreméltóbb pontja lesz Erdélyi Aladár előterjesztése, aki arról fog beszélni, hogy az államrendőrség és a MÁV. létszáma túlságosan nagy. Az államrendőrség létszáma egyáltalában nem felel meg a helyreállítás feltételeit szabott takarékos elvnek. A rendőrség tisztviselőinek száma ma sokkal nagyobb, mint békében volt és ez okozza a bürokratizmus napról-napra észlelhető megerősödését és elfajulását. Ugyanezeket a jelenségeket látja Erdélyi a vasutnál is, ahol nem tudják a személyzetet kellőképpen foglalkoztatni. Mindez súlyosbítja az államháztartás helyzetét és ezért követeli, hogy csökkentsék úgy a rendőrség, mint a vasút személyzetét.

Báró Kaas Albert és Örfly Imre a házzabályrevízió tervezetét kiegészítették el. Intézkedések vannak a tervben a durva hang, a felszólalások elhuzása és a viták elfaju-

lása ellen. Szabályozzák a felszólalások idejét, tagítják az elnöki hatáskört a személyeskedések meggátolása céljából és új eszközökkel akarják meggátolni az indémintási és költségvetési viták elhuzását. Az értekezlet jelentőségét emeli az a körülmény is, hogy részt vesz rajta gróf Bethlen István miniszterelnök, aki akkor már külföldi utjáról is beszámol.

Dolgoznak a halmágyi banditák.

Északai rablóátadás Körösbányán

(Baia de Cris—Körösbánya, augusztus 21.) A halmágyi banditák több napos szünet után most ismét jelentkeztek. A rablók eltűntek a nyomozó hatóságok szeméi elől és néhány nap telt már el azóta, hogy egy halmagei (kishalmágyi) házban tetek látogatást, ahonnan élelmiszereket vittek el. Most a hunyadmegyei, Baia de Cris mellett levő Czebén jelentkeztek, ahol az elmúlt éjszaka Giurgiu Mihály fuvarost károsították meg. Giurgiu feleségének szemeláttára feltörték az istállót és onnan magukkal vitték a fuvaros két lovát. A megkárosított ember felesége természetesen nem tudott védekezni és így kétségbeesetten nézte végig, amint egzisztenciájuk alapjától fosztja meg őket a banditatársaság. A rablók a lonás elkövetése után nyomta-

lanul eltűntek és az újabb ismét erősebbé tett nyomozás eddig még nem vezetett pozitív eredményre.

A miniszterelnök Erdélyben.

Bratiana Jonel elutazott Bucurestiből Körösbányára.

Bucurestiből táviratozzák: Bratiana miniszterelnök Lepadatú kutaszminiszter kíséretében ma Erdélybe utazott, hogy felülvizsgálja azokat az intézkedéseket, amelyeket az Avram Jancu ünnepélyre tettek. A miniszterelnök szombaton tér vissza Sinaia-ba és részt vesz azon a Te Deumon, amelyet Ferdinánd király születésnapjának évfordulója alkalmából celebrálnak. Ugyanezen a napon a kormány minisztertanácsot tart.

A miniszter utazásával kapcsolatban megemlítjük, hogy Goldis László volt miniszter, az Astra elnöke, az Avram Jancu ünnepély előkészületeinek felülvizsgálására ma délután Baia de Crisre (Körösbányára) utazott.

Új filmbotrány Párisban Kémkedéssel vádolt pilotatiszt

Párisból jelentik: A bécsi Helios versaillesi mezitelen felvétellel után Párisnak ismét új filmbotránya van. Ezúttal egy német társaság ellen indítottak hájszát a párisi lapok és hatóságok. Az áldozat ezúttal nem valamilyen szép színésznő, hanem egy valóságos repülőhadnagy.

Az Ellen Richter-féle berlini filmvállalat jelenleg egy olyan kép készítésén dolgozik, amelynek tárgya két pilótának repülése a föld körül. A felvételek az egész világon folynak. A berlini vállalat a párisi képek elkészítésével a Mario-féle francia filmvállalkozást bízta meg. A párisi vállalkozó úgy találta, hogy a Bourget repülőtér a legalkalmasabb a felvétel céljaira és megállapodott Lallemand repülőtiszttel, hogy repüljön a felvételek számára. A felvételek zavartalanul befejeződtek, mostan azonban egy párisi lap közölte, hogy a repülőgéppel együtt a Bourgetben levő drótnélküli leadóállomást is lefényképezték a németek számára. Hiába bizonyította be a párisi vállalkozó, hogy a drótnélküli táviróállomás nem is szerepel a képen, a párisi felvételeknél németek nem működtek közre, Lallemand hadnagyot kémkedésben való részvétel címen börtönbe vetették, a repülőtér parancsnoka ellen pedig fegyelmi eljárást indítottak. Franciaországban tehát Herriot ellenére is továbbra dühöng a katonai kamarilla.

Őszi divatlapok megérkeztek Sándor (v. Kelet) hírlapirodába, Arad.

HIREK

Liberális-nemzeti párti fuzió?

A bucaresti politikai körök érdekes kombinációja.

(Bucuresti, augusztus 21.) Politikai körökben élénk szóbeszéd tárgyat képezi, hogy a liberálisok között erős a törekvés a nemzeti pártiakkal való együttműködésre. A liberálisok féltik gazdasági intézményeiket a nemzietektől arra az esetre, ha azok egyedül kerülnek hatalomra, míg ha együtt dolgozhatnak, akkor eddigi intézményeiket is biztosíthatják a maguk számára, sőt még egész gazdasági szervezetüket is nyugodtan kiépíthetnék. Egyes bucaresti lapok szerint a terv nem ellenszenves a nemzeti párt vidéki tagjai között sem, mert — ahogy a lapok írják — a tagok már megunták a vezérek biztatásait, amelyek hosszú idő óta csak pusztáigérek.

— **A trónörökös Oradea-mare sportünnepén.** Oradea-mare-Nagyváradról jelentik: Az itteni hatóságok élénken foglalkoztatják a közel jövőben bekövetkező ünnepségek. Ferdinánd király, szobrának leleplezésére készül a város, amelyen az uralkodó is jelen lesz. — Ugyancsak rövid időn belül fog megtörténni a Mircea csecsemővédő otthon ünnepélyes felavatása. A rövidesen megtartandó ünnepségek között egyik legérdekesebb eseménye lesz Nagyváradnak a Károly trónörökös nevét viselő sporttelep megnyitása. A sporttelepet a Bihorul és a NAC sportegyesületek közösen építették és a megnyitást ünnepségeken Károly trónörökös is részt vesz. Az ünnepélyes megnyitás programját most állítja össze a két egyesület megbízottjaiból álló bizottság.

— **Szent István ünnepe Budapesten.** Budapestről jelentik: Szent István napja alkalmából a hagyományos ünnepi körmenet reggel három negyed nyolckor indult el a Szent Jobbról elnevezett királyi várplébánia templomból a budavári koronázó templomba, ahol Csernoch János hercegprímás celebrálta az ünnepi misét. A mise végeztével a körmenet visszatért a Szent Jobb örzési helyére, ahol az ünnepet a szokásos könyörgések fejezték be. A körmenetben Scitovszky Béla elnök és Zsitvay Tibor alelnök vezetésével a nemzetgyűlés Budapestén tartózkodó tagjai valamennyien résztvettek nemzeti díszben, illetőleg fekete polgári ruhában. A Szent István bazilika Szent István király napján tartotta meg a maga templomi bucsuát. Itt is főpapok celebrálták a misét és egy szentszéki tanácsos mondotta a délutáni szentbeszédet.

— **Az autók zászlótilalma.** Ma belügyminiszeri rendelet érkezett Aradra, amely közli az illetékes hatóságokkal, hogy szigorú büntetés terhe alatt tilos az autókra nemzeti színű zászlócskákat tenni. Nemzeti színű zászlócskákat kizárólag a királyi család tagjai használhatnak autóikon.

— **Amnesztia készül Ausztriában.** Bécsből jelentik: Jólétesült politikai körök véleménye szerint a kormány elhatározta, hogy Seypel kancellár teljes felgyógyulásakor általános amnesztiával ünnepli meg ezt az eseményt. Erre vonatkozólag javaslatot készítenek, amelyet a parlamentben a napokban terjesztenek elő.

— **Villamosvasut Aradon.** Arad város vezetősége, mint ismeretes, tárgyalásokat folytatott egy belga érdekeltséggel, az aradi villamos kiépítésére vonatkozólag. A polgármesteri hivatal most értesítést kapott, hogy a Belga-Romana több képviselője a napokban Aradra érkezik, hogy a város vezetésével közvetlen tárgyalásokat folytathasson a villamosvasut kiépítésének ügyében.

— **A fimisoara; mentőtársulat kisorsolja mentőautóját.** Arra való tekintettel, hogy a mentőtársulat tulajdonát képező mentőautó eredetileg teherautónak készült és súlyánál fogva betegszállításra nem a legalkalmasabb, a társulat elhatározta, hogy betegszállító autóját kisorsolja és a sorsjegyek eladásából befolyt pénzen egy könnyű és modern betegszállító-autót szerez be. Az autó egy 35 lóerős, teljesen jóállapotban levő „Fiat” gép, mely személyszállításra, áruszállításra és teherszállításra egyaránt alkalmas. A társulat abban a reményben bocsátja forgalomba a sorsjegyeket, hogy ezen sorsjátékban — melyet a belügyminiszter ur 59.435—924. sz. alatt engedélyezett — mindenki részt fog venni és hogy rövid időn belül sikerülni fog egy modern betegszállító-autót a nagyközönség szolgálatába állíthatni. Egy sorsjegy ára csak 2 lej. A húzás december 23.-án lesz a városháza tanácstermében a hatósági kiküldöttek közreműködése mellett.

— **Tisztasági razzia egy aradi pék műhelyben.** Az aradi egészségügyi hatóságokhoz a napokban feljelentés érkezett Dörner József Str. Colonel Paulian (Fábián László-u.) pékmester ellen, aki a feljelentés szerint nem tartja be az előírt tisztasági rendszabályokat. Az egészségügyi hatóságok megbízottjai ma délután megjelentek a pékmester műhelyében és megállapították, hogy a feljelentés teljesen fedi a valóságot. Kiderült, hogy a pékmester az udvaron lévő nyitott kut vizét használja fel a kenyér dagasztásához. Ez a víz szennyes, ihatatlan és egészségtelen. Azonkívül a műhelyben piszkos zsákdarabokat találtak, amelyeket a pék a nvers tésták begöngyölésére használt fel. A zsákdarabokat bünyelként lefoglalták és a pékmester ellen jelentést tesznek az illetékes hatóságoknál.

— **Kedvezményes jegyek a cluji mintavására.** A Sfatul Negustoresc aradi vezetősége harminc darab 75 százalékos kedvezményes utazásra jogosító vasuti jegvet kapott tagjai részére a cluji mintavására. Az elnökség felhívja azokat a Sfatul-tagokat, akik a kedvezményes jegy igénybevételével meg akarják látogatni a cluji mintavásárt, hogy a kedvezményes jegyre való igényüket Cristea Döme főtitkárnál jelezzék be a Victoria takarékpénztárban.

Olson csak STRASSER

divatruhákban vásárolhat Aradon, a Lutheránus templommal szemben.

LEGUJABB

Amerika kölcsönt ad Németországnak

(Newyork, augusztus 21.) Félhivatalos jelentések szerint az amerikai kormány felhívást készít elő a bankokhoz, hogy dolgozzanak ki tervezetet a német kölcsön fo-

lyósításáról. A felhívás nagyjelentőségű, mert Amerika eddig me-reven elzárkózott egy esetleges német kölcsönnel szemben.

Ripka Ferenc lesz Budapest kormánybiztosa

Budapestről táviratozzák: Ripka Ferenc gázgyári vezérigazgató ma nyilatkozott a lapok munkatársai előtt és kijelentette, hogy a kormány által neki felajánlott fővárosi kormánybiztosságot elfo-

gadja. Kinevezése azonban csak akkor történik meg, ha gróf Bethlen István miniszterelnök visszatér külföldi útjáról s a belügyminiszterrel is véglegesen megállapodott.

Tűz a temesvári Rekord-kávégyárban.

Másfélóra alatt gáit vetettek a veszedelemnek. — A kár meghaladja a százezer lejt

(Saját tudósítónktól.) Este fél tizkor kigyulladt a temesvári Rekord kávégyár. Pillanatok alatt lánglenger borította el a gyártelep műhelyrészét. Az éjjeli őr telefonon azonnal értesítette a tűzoltóságot, amely Blum parancsnok vezetésével percek múlva megjelent a tűznél. A katonaság is kivonult a Józsefvárosi Hunyadi utra és segédkezett a rend fontartásában. Rövid idő alatt óriási tömeg

gyülekezett a Rekord gyár előtt, amely megnéhezítette a tűzoltók munkáját. A többi városrészek tűzoltócsapata egy félóra múlva érkezett a helyszínre és segédkezett az oltási munkálatokban. Másfél óra alatt sikerült a tüzet eloltani. A kár meghaladja a százezer lejt. A tűz eloltása után negyedórával a közelben lévő Pohm féle sómalom padlása kigyulladt és leégett. A tűzoltók rövid egynegyed óra alatt a tüzet itt is eloltották.

— **Református püspökválasztás Magyarországon.** Budapestről táviratozzák: A dunántúli református egyházkerület Balogh Jenő főgondnok és Kiss József püspökhelyettes elnöklésével ma tartotta rendkívüli közgyűlését Pápán. A gyűlés legfontosabb tárgya a Németh István elhalálásával megürült püspöki szék betöltése volt. A kialakult hangulatból következőleg, a választás három jelölt között fog eldőlni, még pedig Kiss Jenő pápai esperes, Antal Géza teológiai tanár és Czeglédy Sándor győri lelkész között.

— **A váradj autókatasztrófa áldozatai.** Oradea-mareról jelentik: A tegnapi autókatasztrófa áldozatai közül dr. Sebestyén Artur állapotában kedvező fordulat állott be. Dr. Gergely Dániel gyermekorvos sebésülése, amely első pillanatban könnyű lefolyásúnak mutatkozott, ma váratlanul erős belső vérzéssel komplikálódott. Kezelő orvosai utasítására egyelőre látogatókat nem engednek hozzá.

— **Fegyvertartási engedélyek kérémezése.** Az aradi 1. számú lovas-hadosztály tudomására adja az érdekelteknek, hogy legkésőbb november 15.-ig kell benyújtani a kérvényeiket mindazoknak, akik a jövő évre érvényes fegyvertartási engedélyhez akarnak jutni.

— **Eljegyzés.** Kugel Irma és dr. Böhm Pál ügyvéd (Brád) jegyesek.

— **A tánc- és zeneiskolák engedélye.** Az aradi államrendőrséghez ma rendelet érkezett a belügyminiszteriumtól, amely szerint azok a magánintézetek, ahol tánc, zene, ének és hasonló tárgyakat tanítanak, addig nem kezdhetik meg működésüket, amíg a rendőrprefektúrához benyújtott kérvény alapján azt nem engedélyezik. A kérvényeket azoknak az intézeteknek is be kell nyújtaniuk, amelyek az elmúlt évben már működési engedéllyel rendelkeztek. A kérvényeket az intézetek igazgatói csak személyesen nyújthatják be.

Aki még nem nézte meg

HÁROM ÁRVA

filmremeket, az ma még megnézheti

az aradi ERZSÉBET mozgóban

Az előadás kezdete 5, 7 és 9 órakor.

KÖZGAZDASÁG

Uj pénzt teremt Németország.

Egy új birodalmi márka egy billió papírmárka értékű lesz.

(Berlin, augusztus 21.) Most készült el a banktörvény, amely a Birodalmi Banknak ötven évre a bankjegy-nyomda kizárólagos kedvezményeit biztosítja. A törvény még csak javaslat, de a birodalmi gyűlés legközelebbi ülészakában elsősorban kerül letárgyalásra és így minden valószínűség szerint a közeljövőben törvényerőre emelkedik. A javaslat szerint egy új birodalmi márka a régi bankjegyekből egy bil-

liót ér. A bank alaptőkéje 400 millió birodalmi márka lesz. A váltók leszámításához három aláírás lesz kötelező. A birodalomnak 100 millió, a postának és a vasutaknak pedig 200 millió üzemhitelet engedélyeztet a bank. A bankjegyek fedezete aranyban és devizákban negyven százalékos lesz. Ha a fedezet elégtelennek bizonyulna, akkor a kamatiábat felemelik és bankadót vetnek ki.

Párisban 8.40 a lej árfolyama

Nagy kínálat és lnyhaság a devizapiacra.

(Saját tudósítónktól.) A román valuta újabb nagyarányú párisi emelkedésével arányosan a belföldi devizapiacra estek a külföldi devizák árai. Egyedül a svájci frank mutat emelkedő tendenciát, dacára annak, hogy Zürichben va lamennyi valuta kurzusa nyitástól zárlatig emelkedett. A devizapiacra nagy kínálat, de teljes üzletlenség volt, amit a bankok a napok óta tartó nagy pénzhiányának tulajdonítanak.

HELYI VALUTAÁRAK. (Augusztus 21.) Francia frank 12.25, svájci frank 41.15, dollár 214, dinár 2.75, szokol 6.55, lira 9.84, angol font 1000. **Kifizetések:** Budapest 345, Bécs 326, Prága 6.53, Zürich 41.10, Milano 9.80, London 988, Páris 12.20, Newyork 215, Belgrád 2.73.

ZÜRICHI NYITÁS. (Augusztus 21.) Amsterdam 206.37.50, Newyork 532.75, London 2388, Páris 28.62.50, Milano 23.40, Prága 16.02.50, Budapest 0.006950, Belgrád 6.55, Bucuresti 2.40, Varsó 0.0001.03, Bécs 0.0075.

= Ujabb aprópénzözdön. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszterium értesítette az ország összes pénzügyigazgatóságait, hogy újabb ércpénzkészlet áll rendelkezésükre 15 millió lej értékben.

= Hirdetmény. A térparancsnok-

ZÜRICHI ZÁRLAT. (Augusztus 21.) Amsterdam 206.50, Newyork 533, London 2390, Páris 28.70, Milano 23.42, Prága 16.02.50, Budapest 0.0069.50, Belgrád 6.55, Bucuresti 2.40, Varsó 0.0001.30, Bécs 0.0075.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Augusztus 21.) **Kifizetések:** Páris 12, London 989, Newyork 216, Milano 9.88, Zürich 41.25, Bécs 0.0031, Prága 6.48. **Valuták:** Napoleon 805, aranymárka 45, léva 1.50, lira 9.90, drachma 3.80, dinár 2.60, dollár 217, lengyel márka 0.00041, osztrák kor. 0.0032.50, magyar korona 0.0028, sokol 6.38.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JEGYZÉSEI. (Augusztus 21.) Belgrád 945—951, dinár 925—946, Bucuresti 360—354, I. 360—354, London 345000—347000, font 342000—346000, Milano 3382—399, lira 3362—3394, Newyork 76970—77370, dollár 76470—77030, Páris 4145—4175, frank 4145—4175, Prága 2314—2328, szokol 2294—2325, osztrák korona 108.30—108.90.

ság közli, hogy 1924. szeptember 5-én délelőtt 9 órakor a Piața Mihai Viteazul (Ferenc-tér) 3. szám alatt zárt ajánlati nyilvános árlejtést tart 20 hold szántóföld bérbeadására. A bérbeadandó föld a repülőtérre fekszik. Közelebbi felvilágosítást az aradi helyőrség-parancsnokság ad.

Az előadás kezdete pontosan fél 10 órakor.

xx Ma, pénteken utoljára vetíti az aradi Apolló az „Asszony-e vagy leány” című nagy sikerrel filmreiről gyönyörű Crocker regényt. — Jeanett dussgazdag apjától egyszerre elmaradnak a szokásos pénzküldemények és a leány cselédsorsba kerül Tomsonnénál, ahol addig előkelő módon nevelkedett. Tomsonné egy éjjel kizárja házából Jeanettet, aki feleségül megy vagyontalan szerelmeséhez. Ezek mulva előkerül az apa, akinek Jeanette nem meri bevallani, hogy már férjénél van. Bonyodalmas, kinos helyzetek származnak. Jeanett ismét az előkelő leány életét éli, miattal súlyos anyai gondok gyötrik beteg gyermeke miatt. Végül Velencében megtörténik a kibékülés. A főszerepet Lenkeffy Ica látsza.

xx Még ma, pénteken és szombaton szerepel az aradi Uránia mozgó-

színház műsorán a „Nagyváros hiénái” című izgalmas kalandorfilm. Annita artistanő egy találkozás után magához veszi régi barátját, Grétét, aki egy táncestélyen megismerkedik Annita ideáljával, Giuseppevel. Giuseppe állást szerez Grétének, aki nem tudja, hogy hamiskártyások barlangjába került, amelyet egy nap rendőrök szállanak meg és Grétét is elfogják. Annita közbenjárására sikerül kiszabadulnia, de apja, megtudván leánya sorsát, öngyilkos lesz. Gréte Alfonso de Castro szerelmében vigasztalódik. A romantikus hangulatokkal telt kalandorfilm szombatig marad az Uránia mozgószínház műsorán.

xx A szezon legszebb filmje a „Szerelem tragédiája” c. nagyszabású filmdráma, melyet szombaton mutat be az aradi Apolló mozgószínház. Főszereplői: Mia May, Emil Jannings és Erika Glassner.

xx „Daddy, a kis vándormuzsikus”, a főszerepben Jack Cooganal, a csodagyerekekkel vasárnap kerül az aradi Uránia műsorára.

Sikkasztott szerelemből

A budapesti pénztárosnő büne. — Öngyilkos lett a zsaroló udvarló.

Budapestről táviratozzák: A Brust Dávid cég följelentést tett a rendőrségen, hogy Paczolai Erzsébet nevű pénztárosnője 50 milliót elsikkasztott. A sikkasztó hivatalnoknő a rendőrségen beismerte a sikkasztást és elmondotta, hogy a pénzt udvarlójának Révai Jenő kereskedőségének adta, aki állandóan zsarolta és ha nem kapott pénzt, akkor öngyilkossággal fenyegetőzött. Révai pedig a kapott pénzt a lóversenyen eljuttatta. A zsaroló kereskedőségét elő akarták állítani, amikor azonban a rendőrségre kísérték, utközben revolverrel a szájába lött és azonnal meghalt. Paczolai Erzsébetet letartóztatták.

Emberi koponyák piramisa.

Titokzatos földalatti lelet Bucurestiben.

Bucurestiből jelentik: Néhány nappal ezelőtt egy házépítésnél tizenhárom emberi koponyát találtak a munkások. A rendőrség nyomozást indított, mert valószínűnek tartja, hogy valami régebbi büntény maradványai kerültek fel színre. Az építés alatt levő ház környékén további ásásokkal rendelkeztek, abban a reményben, hogy valami bűnjelét sikerül felfedezni. Az ásítás alkalmával, egy türege bukkantak a munkások, amelybe bevilágítottak és borzalmas látvány tárult szemük elé. Emberi koponyákból egy piramis volt összeállítva, amely körül semmit sem találtak, amelyről a koponyák eredetére lehetne következtetni. A piramisban összesen negyvenhat emberi koponya volt. A további ásások még nem jartak eredménnyel. A különös lelet izgalomba tartja a főváros lakosságát. A nyomozás a legnagyobb apparátussal folyik, ezt azonban megnehezíti az a körülmény, hogy

a lebontott rejtélyes házban, a mely alatt a koponyákat megtalálták, kik laktak.

Folyik

a tanárok vizsgája
Szerdán vizsgázik az aradi katolikus gimnázium tanári kara.

(Saját tudósítónktól.) Timisoarán (Temesváron) javában folyik a tanárok és tanítók vizsgáztatása. Ma az aradi zsidó tanítók vizsgáztak. Az aradi katolikus gimnázium tanárai is javában készülnek a timisoarai vizsgára, amely augusztus 27-én szerdán lesz. A vizsgákon a gimnázium teljes tanári kara — három tanár kivételével — vesz részt. Ez a három tanár a miniszteri rendelet értelmében mentesítve van a vizsga alól, mivel több, mint harminc éve állnak pedagógiai szolgálatban. A katolikus gimnáziumból a következő tanárok mennek a timisoarai vizsgára: Fischer Aladár igazgató, dr. Schweitzer József, dr. Bereczky Imre, dr. Bertlie Nándor, dr. Krenner Miklós, Neidenbach Emil, Lengyel Imre, Schronk Péter, Ellsner József, Schaffer Ferenc, Striffler Ferenc, dr. Buja Sándor és Bokor Mária.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Ma nagy halesély

a „MARILLA” vendéglő nagy teraszán Aradon, a Strada MINERVEI (Hona-uoca) végén. — Szegedi halászlé! — Rántott harosa! — Jégbe hűtött hegyalfal borok, pontos és előséskany kiszolgálás! — Cigány zene! Szilveszterpartitól kezdve: 10159 Schwarz Andor, vendéglős.

A BANCA CENTRALA-nál

„ETERNIT”

~ PALA ~

gyári árban és minden mennyiségben kapható!

4704

A „METEOR” palagár Osorhely (Fugyivásárhely) kizárólagos képviselője Arad és környéke részére.

Kiadó üzlet és gyárhelyiségek.

A Str. Muresan 3-5. sz. (Nádor-uoca), órák és kefégyár összes helyiségei megújírták, egy

üzleti mint gyári és raktári

csokra, egészben vagy külön-külön

kiadóknak.
Értekezhetni: Arad, Strada Eminescu 5. Deák Ferenc-uoca. 411.

MOZI

xx „A látomás” (Az Antikrisztus születése) mutatja be ma este az aradi Marosparti mozgószínház. A legizgatottabb és legérdekesebb drámák egyike ez a film, amelynek története egy felizgatott képzeletű ember látomásain épül fel. Karácsonykor születik meg a gyermek, akiről a látomás alapján azt hiszi az apa, hogy az Antikrisztus. Az apa el akarja pusztítani a gyermeket abban a hitben, hogy nyomában pusztulás és vész fog következni. A fantazmagóriákban élő apa pusztul el és a gyermeket papok mentik meg. A romantikus film szépségeiben gazdag felvételeinek értékét emeli az a körülmény, hogy a dráma női főszerepét Magda Sonja, a legkiválóbb filmszínésznők egyike játssza.

Őszi felöltő és ruha újdonságok
legelőcsőbb bevásárlási forrása

Julia PLESZ Gyula központi női és gyermek ruhaáruháza Arad, Str. Col. Pirici 3. (Vörösmarty-u) a színház
hátsó bejáratával szemben. Külön angol és francia mértékosztály. Kérem a címre figyelni!

Apró hirdetések.

**TUDNIVALÓ AZ APRÓHIRDETÉSEK-
RŐL:** Az apróhirdetések díját szavak
szerint számítjuk. — Minden szó hirde-
tési ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasár-
nap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej
illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel ki-
vánt szavakat aláhúzással kell jelezni.
— Hirdetéseket délután 5 óráig veszik
fel. — Az apróhirdetéseket előre kell
fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10
szólg hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej.
— A kiadóhivatal fenntartja magának a
jogot, hogy az olyan apróhirdetés szö-
vegét, amelyik tartalmánál fogva ere-
deti alakjában nem közölhető, megvál-
toztassa.

Házasság.

HÁZASSÁGKÖZVETITÉSI ügyben méltó-
tasságunkra való hivatkozással
bizalommal Faragó Jenő elismerten uri
és diszkrét, előkelő irodájához fordulni.
Budapest Népszínház-ucca tizenhat.
Ditalan felvilágosítás Cégjelzéstelen leve-
lezés. Megbízások Romániából, Magyaror-
szágból, Slovenskóból, Jugoszláviából.
747

Alkalmazás.

MAGYAR-NÉMET gépirásban jártas köny-
velő nő vagy férfi alkalmazást nyer
Bloch papirtüzletben, Arad. 4672

MŰSZAKI tiszteletben, német-magyar le-
velezésben és más irodai teendőkben jár-
tas irodakísasasszonyt keresek. Ajánlatok-
kat „Műszaki” jellegre az Aradi Közlöny
kiadóháza kérek. 4698

FIATAL boltiszolgát, megbízható kifutót
felvesz azonnalra Korányi csemegeáru-
ház, Arad. 4701

KITÜNŐ bizonyítvánnyal nevelőnőnek
megyek elemista gyermekek mellé, csak-
a uri családhoz. Nyelvek és zongora ta-
nítását vállalom. Cím az Aradi Közlöny
kiadóháza. 4706

HÁZMESTERT, nőt, megbízható ke-
resek, kinek a konyhakertet is művelnie
kell, felesége havonta hét-nyolc napi
papszámot kell hogy háztartás körül
vállaljon, lakás, fűtés, világítás és fix
fizetés ellenében. Cím Sándor hírlapiro-
dában, Arad. 10108

MINDENES FŐZŐNŐ fiatal párhoz
felvétetik. Bővebbet Arad Str. Semina-
rului 4. (Sina-u. 1a) 10108

FIATAL HÁZASPAR házmesternek sür-
gősen kerestetik. U. ott mindenek szá-
kacsán 1-re felvétetik. Arad Str. Cloaca
12. 4717

NEVELŐNŐ kerestetik 35-45 éves ko-
rig német, francia, magyar nyelvismeret-
tel 11 éves leányka mellé. Zongorázás-
ban jártas és román nyelvtudással bírók
előnyben részesülnek. Ajánlatok „Meg-
bízható” jellegre Sándor hírlapirodá-
ba Arad intézendők. 10108

SZABÓSEGÉDEK és vasalók a férfi
konfektio szakmában jártasak felvétet-
nek. Mencer Str. Muresianu 7-9 (Ná-
dor-ucca) 4712

VARRÓNŐK kézimunkához felvétet-
nek. Mencer Arad Str. Muresianu 7-9.
(Nádor-ucca.) 4713

SZAKÁCSNÉ jó fizetéssel sürgősen fel-
vétetik. Cím: Wallinger hirdetőjében
Arad 15081

ZENÉHEZ értő, románul beszélő neve-
lő felvétetik Iritz festéküzletében
Arad Str. Brancovicu. 15081

HARISNYA még mindig a régi olcsó árban és **BOGYO A.** Arad, Str. Emi-
jó minőségben szereshető be! nescu 13. szám

Minden színben órna, fátol, főr és pamut minőségben, 20 lejtől 148 lejig. Férfi és gyermek harisnyák 18 lejtől,
gyermek szvetterek 90 lejtől. — Női jumperak és jumper pamutok, rövidárúk stb. nagy választékban. 4458

Sebők Pál

kárpitos és díszítő, special bőrbutor készítő ARAD, Bulev. Regele
Ferdinand 14. (József főherceg-ut.) :: Vállal minden e szakmába
vágó munkákat pontos kiszolgálás és szolid árak mellett.

NYUGDIJAS tisztviselő 30000 Lej óva
dékkal raktárnoki vagy egyéb bizalmi
állás betöltésére vállalkozik. Kisebb vál-
lalathoz társulna. Cím: Wallinger hir-
detőjében Arad. 15081

Vétel és eladás.

TIZENKÉT személyre való nagy ebédlő
asztal, matt, 1 szekrény, egy consól
tükör és foték cladók Arad Calea Au-
rel Vlaicu (Pécskai-u) 205 sz. 4707

GYÖNYÖRU filécsipkék, terítők látha-
tók szombat délután 6 óráig Kardosnénál
Arad, Str. Desseanu (Révay-u.) 2. 13801

BIEDERMAYER SZALÓN, ebédlő és
összekötő perzsa szőnyegek, szmirna
szőnyegek, ékszeres, női íróasztal, füg-
gönynek való méter számra, konyha
ruhák, fotelok, interziás consoltükör,
hintaszék szmirna terítővel, bőrgarnitúra,
szalonok, szekrények, kredenc, trimo, kertü
garnitúra, nagy szarvas aggancs, sches-
lon terítők, csillárok, dísz tárgyak festmé-
nyek, stb. eladók. Arad, Strada Consis-
torului (Batthyány-ucca) 12. szám, I. em.
jobb. 1000

VILLANYMOTOR 2x100 Volt kétfázisú
1.5 lóerős, új, eladó. Cím az Aradi Köz-
löny kiadóháza. 4718

TEKJES Biedermayer hálószoba eladó.
Zádor si Co. Arad Bulev. Carol I. No.
32. 188

PALINKAÜST 250 literes komplett eladó.
Cím az Aradi Közlöny kiadóháza. 4715

PERZSA és egyéb szőnyeget, butoro-
kat, antik tárgyakat, ezüstműt, fehér-
neműt kézimunkát, festményeket, dísz-
tárgyakat bizományba veszek. Arad,
Strada Consistorului 12. (Batthyány-uc-
ca.) I. em. jobb. 1000

REUMA szesz, kitünően bevált szer
köszvény, csusz, idegzásba, stb. ellen.
Dr. Földes gyógyszerész Arad. 54

ELADO 1 drb. kocsi szerelt hordoz-
ható elektromos körfűrés. Az elektro-
motor 5.5 HP. Ganz gyártmányu 2 —
200 Volt. 42 per. 1200 ford. Bővebbet At-
lasz és Braun fatelep. Arad Piata Veche
Ovár-tér. 10108

MUZSAY RUHAI
A LEGJOBBAK!

Cserép

duplafalcos 253. sz., legjobb minőség-
ben, legjutányosabb árban kapható:

Pollák Sándor

gőztéglagyárában, Aradon.

Ingatlan.

MODERN sarok üzletház korlátlan ital-
méréssel, 3 szobás lakással eladó. Az
egész ház üresen azonnal elfoglalható.
Bővebbet háztulajdonosnál. Arad Str.
Episcopul Radu 23. (Magyaru.) 4708

Különféle.

EZERJÓFÜ GYOMORELIXIR, páratlan
hatású szer gyomor- és bélbántalmak,
étvágytalanság, hányinger, fejfájottság,
emésztési zavaroknál. Övakodjunk ha-
sonló nevű és kiállítás hamisításoktól.
Dr. Földes gyógyszerész Arad. 2905

ARADON vagy környékén, nagyobb
ügyvédi irodába társulna, esetleg átvenne,
nyelvényben tökéletes, volt ügyvéd, je-
lenleg bíró. Cím az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 4551

Eladó magánházak

ARADON a belvárosban 4 szobás fürdő-
szobás lakással, nagy kerttel 800 ezer. —
Belvárosban 3 szobás előszobás, fürdő-
szobás elfoglalható lakással, parkirozott
udvarral 450 ezer. — Belváros közelében
minden kényelemmel berendezett 4 szobás
elő- és fürdőszobás lakással, üvegezet
verendával, gazdasági udvarral, 6 jászár-
ra istállóval, kocsiszinnel, nagy telekkel
850 ezer. — Piac tér közelében gyönyörű
magánház 4 szobás fürdő- és előszobás
lakással, gazdasági udvarral és kerttel
500 ezer. — Belváros közelében magán-
ház 8 szobás kényelmes lakással, parki-
rozott udvarral, vízvezetékekkel 290 ezer. —
A belváros szélén magánház 3 szobás
lakással, gazdasági udvarral, istállóval,
egy holdas kerttel 275 ezer lejtért eladók.

Értekezni lehet:

Háasz Albert Ingatlanforgalmi Irodája
Aradon, Strada Românului 5. (Zrinyi-ucca.)

Nagy gyári vállalat
gabona - raktárnokot és
segédraktárnokot keres.

Ajánlatok „MEGBIZHATÓ” jelige alatt
SÁNDOR hírlapirodába Arad, kéretnek

Lehóczky György

ujjonnan berendezett mészáros és
hentesüzletében, Arad, Strada
Unirel (Fábián Gábor-ucca) 13. 15081

szombaton reggeltől kezdve
elsőrendű sertés, marha- és borjú-hus,
valamint izletes kolbászkafélek kapha-
tók a legpontosabb kiszolgálás mellett.

Furnirutató,

ki a butorszakmában
jártas és a német, ro- 4700
mán nyelvet bírja,

felvétetik

Székely és Réti Erdélyrészi
Butorgyár R.-T.-nál Tárgu-
Mures (Marosvásárhelyen).

Malom bérletek és eladó malmok!!!

Müma'om Bánátban legjobb buzatermő
vidéken, 4 község központján, kedvező
fizetési feltételekkel. — Ezenkívül több
mű henger és gőzmalom eladó Bánátban
legjobb buzatermő vidéken 3 község köz-
pontján emeletes gőzmalom hozzátartozó
lakóházzal, gazdasági épületekkel, nagy
telekkel, hosszabb bérszerződéssel évi 2
vagon buzáért. — Arad megyében gőzma-
lom hozzátartozó lakóházzal a vasuti ál-
lomás tőszomszédságában, évi 1 vagon
buzáért hosszabb bérszerződéssel haszon-
bérbe kiadók. 16528 Megbízott:

Háasz Albert Irodája ARAD,
Strada Românului 5. (Zrinyi-u.)

Figyelem!

Biztos egzisztencia.

Mezővárosban, ahol országos vásárok és
piacon vannak, elősmert kitünő forgalmu
vegyeskereskedés külön sütődével, 3 szo-
bás kényelmes lakással, villanyvilágítás-
sal, gazdasági udvarral és kerttel elköl-
tözés miatt 25 ezer lejtért, sürgősen
eladó, azonnal átvehető **Háasz Iroda** Arad
St. Romanului 5. (Zrinyi-u.) 16528

Női modell posztókalapok

fehér és minden divatszínben
280 Lejtől 350 Lejig nagyvá-
lasztékban rendkívül olcsó
árakon. :: Atalakítások és tes-
tések minden színben elvállal-
3 3 tatnak. 8 8

Bittenbinder Konrad

kalapos, Arad, Str. Eminescu (Deák F-u) 2

Gyönyörű emeletes új villa

a külvárosban, hatalmas nyenyves-
parkkal, elfoglalható 4 szobás la-
kással, gazdasági udvarral, istálló-
val, 700 □-öles telekkel, 375,000
Lejtért E L A D O. — Megbízott:
Uranul-Iroda Arad, főpostával szemben.

Nagyjövendelmű belvárosi

fttizer- és élelmiszertüzet berende-
zéssel, összes áruval, az üzletből
nyíló egy szoba, konyha, fürdő-
szobás lakással, 6 éves átruházható
szerződéssel, 95,000 Lejtért eladó.
Megbízott „URANUL” iroda, Arad, fő-
postával szemben. 16047

Borosineuban

a főtéren, egy első-
rendű és forgalmu
mészáros és hentesüzlet

motorerőre beren-
dezve, azonnal 4703

eladó.

Cím az Aradi Közlöny kiadóháza

Kertünnepély

„MARILLA” terassán Arad, Str. Minervei (Ilona-ucca) végén, azom-
bat este, táncal egybekötve. Szépségverseny, amerikai árverés.